

Osztályfőnöki óra

10. évfolyam

A 10. évfolyam követelményrendszere, a 9. évfolyamon megszerzett tudáson alapul, bővül a tanmenetben felépített követelményrendszer szerint.

Cél

- Az osztályfőnöki óra célja az osztályba járó tanulók közösségének kialakítása, fejlesztése, a csoporthoz tartozás, identitás tudatosítása
- A tanulók segítése önismeretük fejlesztésében, személyiségük stabilizálása a lehetséges életpálya elérésének céljai érdekében.
- Segíti a szociális képességek (a kapcsolatteremtés, a kommunikáció, az empátia, a tolerancia, a kooperáció, a konfliktuskezelés stb. képességeinek) fejlesztését főként az osztályban megélt saját élmények, tapasztalatok alapján.

Feladat

- A társadalmi beilleszkedés támogatása, az élet különböző területeire érvényes szabályok rendszerezése, a felnőtt élet megkezdésének előkészítése
- Lehetőséget ad az iskolai közösségi programokhoz történő kapcsolódás előkészítésére, tervezésére, az ünnepélyeken, megemlékezéseken a csoport szerepvállalására.

Elvárt teljesítmény

- Kulturált közösségi együttműködés
- Személyközi kapcsolatok megerősödése
- Legyen képes elhelyezni magát a világban és kortársi csoportokban
- Önismereti képességének fejlődése
- Norma és magatartás követése

Tematikai egység	1. Aktuális témák	Órakeret: 14
Előzetes tudás	Saját környezetének ismerete, az események számontartása.	
Tantárgyi fejlesztési célok	Osztályközösséget alakítani. Egyéni és társadalmi ünnepeket ismerni, számon tartani, mások ünnepeit megismerni, elfogadni, ünneplésének a tiszteletet megadni (tolerancia). Aktívan részt venni az intézmény és a lakóhely életében.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat • Szűkebb és tágabb közösségét megismerni, annak életét, történéseit figyelemmel kísérni. • Aktivitást és együttműködést tabusítani. • Megegyezéssel programokat tervezni, a közös eseményeken aktív részvétel. • Saját véleményt megfogalmazni, és azt bátran képviselni. • Toleráns viselkedést tanúsítani, vitázni, az álláspontot rugalmasan megváltoztatni meggyőzés hatására. Ismeretek • A közösség építése érdekében saját teendőinek feltérképezése. • A közösség életében adódó aktuális, váratlan események kezelési módjának elsajátítása.	Társadalmi ismeretek: Ünnepek, színházi előadások, koncertek, filmek megtekintése, kulturált viselkedés, Életvitel és gyakorlat: piktogramok, szabadidő eltöltése, Ajándékozás,

• Egyéni és közösségi ünnepek, események ismerete, és felkészülés a közösség alkalmaira (ünnepélyek, külső programok). • Tágabb közösségről szóló hírek, események követése, a megfelelő alkalmakon aktív (passzív) részétel.	Információs eszközök használata: fotók, események dokumentálása,
Tevékenység Az intézmény (iskola, munkahely) hagyományainak, történetének megismerése. Tervek készítése (naptáron bejelölni az alkalmakat), jelmez készítése, öltözék megválasztása, a közös élmények megbeszélése, az elkészült fotók, felvételek közös megtekintése, a látottak megvitatása. Aktív részvétel ünnepeken (családi és közösségi alkalmakon), az ünnepnek megfelelő szokások, külsőségek megtartása (meghívó, plakátkészítés, vendégvárással kapcsolatos teendők, ünnepi műsorban szerepvállalás, fényképezés, beszámoló szóban, írásban az eseményről). Tanulmányi séta, kirándulás, Múzeumlátogatás. A tapasztalatok, ismeretek rendszerezése. A közösség életében felmerülő probléma megfogalmazása, véleményalkotás, vita (programválasztás, viselkedési, öltözködési, igazmondási konfliktusok). Elemzés szituációs játékok, helyzetgyakorlatok segítségével. Újságcikkekben, napi híradóban, magazinműsorban olvasott, hallott, látott esetek megbeszélése, saját ítélet megfogalmazása. Egyéni tapasztalatok, vélemények gyűjtése.	Ábrázolás-alakítás: kiállítások, tárlatok látogatása,

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Az ünnepekkel, eseményekkel, osztályközösséggel kapcsolatos fogalmak köre.
------------------------------------	--

Tematikai egység	2. Felkészülés a felnőtt lételre	Órakeret: 10
Előzetes tudás	Jogok, feladatok, kötelességek tartalma. Célorientáltság.	
Tantárgyi fejlesztési célok	A viselkedéskultúrát kialakítani. „Felnőttiség” felelősségét megélni.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat • Reális önismeretre és valós helyzetértelmezésre törekedni. • Tudatosan cselekedni, erőfeszítést tenni a kívánt cél elérése érdekében. Norma, normakövetés (példakép). • Mindennapi tevékenységeiben fontossági sorrendet felállítani. • Megérteni a munkafegyelem tartalmát. • Ismerni és betartani az általános balesetvédelmi szabályokat. • Téves vélemény-, megalapozatlan bizalom káros következményeit figyelembe venni (becsapottság, kihasználás, megkárosítás, rossz hatások). • A pénz kezelésének fontosságát ismerni, gazdálkodásában a könnyelműséget kerülni. • A pihenés szükségességét és formái ismerni. Ismeretek • A felnőtt lét előnyei, hátrányai.	Kommunikáció: olvasás, írás, szókincsbővítés, médiaismeret, Környezetismeret: egészséges életmód, egészség-megőrzés, Életvitel és gyakorlat: személyes szükségletek, teendők, háztartási és gondozási teendők,

• Kötelességek, szabályok (munkahelyi-, lakóhelyi előírások, balesetvédelmi, tűzrendészeti szabályok). • Időbeosztás (munka, pihenés, szórakozás helyes aránya). • Napi rutin tudatos alakítása az egyéni lehetőségeknek megfelelően. • A felnőtt élettel kapcsolatos élethelyzetek számbavétele. • Lakás (lakásfenntartás költségei, takarékoság, lakás tisztántartása, bezárása). • Személye körüli teendők (higiénia, öltözködés, kulturált megjelenés, egészséges étkezési szokások, idegenekkel távolságtartás, az intim szféra tiszteletben tartása). • Pályaválasztás, munkavállalás, munkahely (munkavégzéssel kapcsolatos teendők, alkalmazkodás, figyelem fontossága, fizetés beosztása, banki szolgáltatás körültekintő igénybe vétele). • Pihenés, szórakozás, szabadság (kulturált időtöltés, megfelelő társaság kiválasztása, káros szenvedélyek kerülése). • Helyes – helytelen (viselkedési szokások kialakulása, szenvedélyek kialakulása, – dohányzás, italozás, játékfüggőség, kábítószer fogyasztás) Tevékenység A kíváncsi tulajdonságok tudatos kialakítása, fejlesztése, szituációs gyakorlatok. Szembesülés reális és irreális tervekkel (vágyak és a lehetőségek tudatosítása). Írott és íratlan szabályok (iskolai szabályok, közlekedési szabályok, játékszabályok) betartása, megszegése, következmények (példák saját élményekből, filmekből).	Gyakorlati képzés előkészítése: pályaválasztás, munkavállalás, életvezetés, munkatársi kapcsolatok,
--	--

Videofilm megtekintése, megbeszélése, helyes, nem helyes felismerése. Személyes higiénia napi rutinja, heti teendők (hajmosás), havi (hajvágás) számbavétele, tudatosítása. Lakás tisztántartása, rendje (napi-, heti-, havi teendők) és biztonsága (bezárása, idegenek távoltartása), szomszédokkal szembeni viselkedés, egymás segítése. Saját napirend összeállítása. A tervezett élet előnyeinek tudatosítása. (A mai napra tervezett feladatok és tevékenységek az e havi, ez évi, későbbi terve végig gondolása tervezése.) Különböző munkakörökhöz szükséges tulajdonságok számbavétele. Képességlista készítése a számba jövő munkakörökről (pl. a takarító: pontos, kitartó, megbízható, rendszerető, stb.). Különböző munkahelyek megismerésére tanulmányi séták (pl. boltok, raktárak, konyhák, műhelyek stb. megtekintése). Beszélgetés, szituációs játék, képek nézegetése, csoportosítása. Megcélzott szakma szerinti képességek intenzívebb fejlesztése (pl.: tevékenység egyre hosszabb ideig, rendszeresség fejlesztése, megtartó emlékezet fejlesztése, utasítások megjegyzése, végrehajtása, stb.). Pihenés: kirándulás, testedzés, tánc, kézműves tevékenységek, egyedül, együtt a családdal, társaságban. Egészségmegőrzés, kondicionálás lehetőségei (életmód, életvezetés). Egészségkárosító szokások számbavétele (prospektusok gyűjtése, szituációs gyakorlatok), a visszautasítás gyakorlása. A pénz értékének tudatosítása. A takarékoság lehetőségeinek megbeszélése.	
---	--

Helyzetgyakorlatok, tanulmányi séta bankban, számlanyitáshoz szükséges adatok és kapcsolatos teendők és veszélyek.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	munkafegyelem, baleset, figyelem, létfeltétel, táplálkozás, lakás, ruházkodás, a pénz értéke, törvény, szabály, Igazságszolgáltatás, büntetés, saját érdek, választó, képviselő, képviselő, személyi igazolvány, határátlépés, állampolgár, saját kezű aláírás, tájékozódás, tapasztalatszerzés, próbálkozás, tanács, tanácsadó, kötelesség, mulasztás, tévedés, hiba kijavítása, elnézés kérése, bank, folyószámla, átutalás, fedezet, takarékoskodás, titkos kód, bankkártya, kölcsön, kezes, ápoltság, taszító, vonzó, sminkelés, káros szokás, egészségmegőrzés, mértékletes, lustaság, jóleső fáradtság, szenvedély, visszautasítás

Tematikai egység	3. Beilleszkedés, alkalmazkodás	Órakeret: 12
Előzetes tudás	Helyes értékválasztás.	
Tantárgyi fejlesztési célok	Az osztályközösség tagjait megismerni. Saját képességeit ismerni, jövőjét reálisan tervezni.	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Fejlesztési feladat - A szabályokat elfogadni. Helyes önérvényesítési módokat megismertetése, tudatosítása. - Helyes napirendet kialakítani. - Érzelmileg azonosulni az elődök tetteivel. - Szolidaritást tanúsítani a rászorulókkal szemben.	Kommunikáció: olvasás, írás, szókincsbővítés, médiaismeret,

• Aktívan részt venni a lakóközösség és az iskolaközösség életében. • Bekapcsolódni a helyi öntevékeny csoportok munkájába (szakkör, énekkar, tánccsoport).	
Ismeretek • Tanulói jogok és kötelességek. • Házi rend. • Tűz- és balesetvédelem. • Napirend. • Tanórán kívüli elfoglaltságok. • Tanulás és tudás. • Bevált és új tanulási módszerek kialakítása („a tanulás tanulása”, tanulási technikák megismerése). • Műhelyek, munkahelyek megismerése, munkatársi kapcsolatok. • Gyakorlati tantárgyakkal kapcsolatos képességek feltérképezése (kézügyesség, kitartás, pontosság, megbízhatóság stb.).	Környezetismeret: egészséges életmód, egészség-megőrzés, Életvitel és gyakorlat: személyes szükségletek, teendők, háztartási és gondozási teendők, Gyakorlati képzés előkészítése: pályaválasztás, munkavállalás, életvezetés, munkatársi kapcsolatok,
Tevékenység A házi renddel, munkarenddel kapcsolatos kérdések megvitatása (kérdések megfogalmazása). Időbeosztás, órarend. Hatékonyág ellenőrzése. Saját tanulási stratégia megkeresése, az előnyök és hátrányok mérlegelésével. Beszámoló az önálló tanulásról és a tanulópárok együttműködésének tapasztalatairól.	

Kérdések megfogalmazása az új tantárgyakkal kapcsolatban.		
Kapcsolatépítés, aktív együttműködés.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Egyéni tanulás, tanulócsoport, kötelező tanóra, igazolt-igazolatlan hiányzás, legális munkavégzés, feketemunka, helytörténet, múlt, közelmúlt, együttérzés, önkéntesség, önfeláldozás, karitatív tevékenység.	

A fejlesztés várt eredményei a 10. évfolyamos ciklus végén	Osztályközösség és viselkedéskultúra alakítása. Saját képességeinek ismerete, jövőjének reális tervezése. Aktív részvétel az intézmény és a lakóhely életében, a „felnőttiség” felelősségének megélése.	
---	--	--